

การใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต 2

A Study of Exercise of Authority of School Administrator as Perceived by
Teachers under Nakhon Ratchasima Primary Education Service Area Office 2

ธีรพันธุ์ ไกรจันทร์^{1*} และกานต์ เนตรกลาง²
Teeraphan Kraichan^{1*} and Kant Netklang²

^{1,2} สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา 30000

^{1,2} Educational Administration Department, Faculty of Education, Nakhon Ratchasima Rajabhat
University, Nakhon Ratchasima 30000, Thailand.

^{1*} Corresponding Author, E-mail : teeraphan.k@gmail.com

Received: 7 June 2021, Revised: 9 September 2021, Accepted: 13 September 2021

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษา 2) เปรียบเทียบการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอน จำแนกตามประสบการณ์การปฏิบัติงานของครู และ 3) แนวทางการพัฒนาการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต 2 โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงปริมาณกลุ่มตัวอย่างได้แก่ครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต 2 จำนวน 310 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครซีและมอร์แกนโดยการสุ่มอย่างง่ายกลุ่มเป้าหมายได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่าและแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการทดสอบค่าทีผลการวิจัย พบว่า 1) การใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน 2) การเปรียบเทียบการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอนจำแนกตามประสบการณ์การปฏิบัติงาน พบว่า โดยภาพรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการใช้อำนาจจากการบังคับ ด้านการใช้อำนาจจากการเชื่อมโยง ด้านการใช้อำนาจจากความเชี่ยวชาญ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) แนวทางการพัฒนาการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต 2 พบว่า การใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องคำนึงถึงความรู้ความสามารถผู้ใต้บังคับบัญชา โดยยึดหลักของความถูกต้องทางกฎหมาย และศีลธรรมอันดีในสังคมเพื่อประโยชน์สูงสุดในการบริหารจัดการศึกษา

คำสำคัญ : การใช้อำนาจ , ผู้บริหารสถานศึกษา

Abstract

The purposes of this study were 1) to investigate the exercise of authority of school administrators' authority, 2) to compare the teachers' viewpoints based on their experiences on the exercise of authority of school administrators' authority, and 3) to study guidelines for the development of the exercise of authority of school administrators' authority under the Office of Nakhonratchasima Primary Educational Service Area 2. It was qualitative research. The subjects were 310 teachers from Nakhonratchasima Primary Educational Service Area Office 2. The sample size was determined through the table of Krejcie and Morgan Sampling Method with simple random sampling. The target group were 5 experts. The research instruments were a questionnaire with Likert's rating scale and a semi-structured interview. The statistics used to analyze the data were percentage, mean, standard deviation (S.D), and t-test. The results of the study revealed that 1) the overall exercise of school administrators' authority was at a moderate level and when considering each item, it was found that every item was at a moderate level. 2) the overall comparison of the teachers' viewpoints based on their experiences on the exercise of school administrators' authority was different at the statistical significance level of 0.05. When considering each item, it was found that the exercise of power over subordinates within the organization, the exercise of power over relationship or related links, and the exercise of power over expertise were different at the statistical significance level of 0.05, and 3) the guidelines for the development of the exercise of school administrators' authority under the Office of Nakhonratchasima Primary Educational Service Area 2 indicated that the exercise of school administrators' authority must be based on the subordinates' capabilities or knowledge under the law and morality for the highest benefits of educational administration.

Keywords : Exercise of Authority, School Administrators

1. บทนำ

ในปัจจุบันการบริหารการศึกษาเป็นกระบวนการสำคัญในการพัฒนาระบบการศึกษาของประเทศไทยนั้น ๆ เพื่อให้ได้มาซึ่งประชากรและบุคลากรที่มีคุณภาพ ประเทศไทยได้มีพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ เป็นแม่บททางการศึกษา ซึ่งบทบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ฉบับนี้ในหมวด 1 มาตรา 9 กล่าวถึงการจัดระบบโครงสร้างและกระบวนการจัดการศึกษาให้ยึดหลักการมีเอกภาพด้านนโยบาย และมีความหลากหลายในการปฏิบัติให้ยึดหลักการกระจายอำนาจ การบริหาร และการจัดการศึกษาทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป ไปยังคณะกรรมการและสำนักงานการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง อวสาน บรรจงปรุ (2557) ได้กล่าวว่า ปัญหาของการบริหารงานมีมาก ผู้บริหาร

จึงต้องใช้อำนาจเป็นเครื่องมือที่มีศักยภาพในการดำเนินงานต่าง ๆ ภายในสถานศึกษาให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ขององค์การและในขณะเดียวกัน ผู้ถูกใช้อำนาจจะเกิดความรู้สึกยินดียินยอมปฏิบัติงานด้วยความเต็มใจ ด้วยเหตุนี้จึงเห็นได้ว่าอำนาจเป็นส่วนประกอบสำคัญอย่างหนึ่งในทุกระดับ ขององค์การ การใช้อำนาจของบุคคลใดบุคคลหนึ่งหรือกลุ่มบุคคลใดก็ตามย่อมส่งผลกระทบต่อทางสังคมเสมอ ฉะนั้นการใช้อำนาจในการตัดสินใจ ประเมินผล ให้รางวัลหรือลงโทษในขอบเขต ให้คำนึงถึงขวัญและกำลังใจของผู้ใต้บังคับบัญชาหรือครู เป็นสิ่งที่ผู้บริหารพึงกระทำ

จากความเป็นและความสำคัญมาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจเกี่ยวกับการศึกษาการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 ว่าแต่ละด้านอยู่ในระดับใดและเพื่อให้ทราบถึงความแตกต่างของการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอน โดยจำแนกตามประสบการณ์การปฏิบัติงานของครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 ข้อมูลจากการศึกษาจะได้ใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการให้ผู้บริหารสถานศึกษาวิเคราะห์ตนเองในปีการศึกษา 2563 เพื่อเป็นแนวทางในการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาให้เป็นผู้บริหารที่สามารถบริหารสถานศึกษาได้อย่างมืออาชีพ สร้างบรรยากาศความรักและสามัคคีในองค์กรให้ครูมีขวัญและกำลังใจในการทำงาน เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2

2.2 เพื่อเปรียบเทียบการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์การปฏิบัติงานของครู

2.3 เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2

3. สมมุติฐานการวิจัย

การใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 ครูที่มีประสบการณ์การปฏิบัติงานต่างกันมีทัศนะต่อการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาที่แตกต่างกัน

4. แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

4.1 แนวคิดทฤษฎี

ณัฐนันท์ วิริยาธาโชติน (2561) ได้สรุปความหมายของอำนาจไว้ว่า อำนาจ หมายถึง เครื่องมือที่ผู้บริหารสามารถใช้เพื่อให้บุคคลในองค์กรมีพฤติกรรมเป็นไปตามที่ต้องการ

อวสาน บรรจงปรุ (2557) ได้สรุปความสำคัญของการใช้อำนาจว่า เป็นบรรทัดฐานที่ทำให้องค์กรมีระเบียบ บุคคลโดยทั่วไปอาจจะมิอำนาจหรืออำนาจหน้าที่เพียงอย่างเดียวหนึ่ง

นันท์ชญาณ์ พรหมณี (2557) ได้สรุปไว้ว่า แหล่งอำนาจเป็นคุณสมบัติของบุคคลและทรัพยากรที่บุคคลครอบครองอยู่ หากมีแหล่งอำนาจแต่ไม่มีผู้โดยยอมรับนับถือ เชื่อถือ ศรัทธาก็ถือว่าบุคคลนั้นไร้อำนาจ ดังนั้นอำนาจจะต้องเกิดขึ้นภายใต้เงื่อนไขการครอบครองแหล่งอำนาจที่ได้รับการยอมรับโดยบุคคลอื่นในสังคม จากที่ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษา ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ดังนี้ การใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาคือ ความสามารถของบุคคล ในการชักจูง โน้มน้าว เพื่อให้บุคคลอื่นยอมกระทำตาม หรือปฏิบัติตาม เพื่อให้ได้ในสิ่งที่ตนเอง หรือองค์กรต้องการให้เกิดขึ้น ซึ่งอำนาจมีความสำคัญและเป็นสิ่งจำเป็นในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ว่าจะให้องค์การเป็นไปในทิศทางใด ถ้าผู้บริหารรู้จักใช้อำนาจในทางที่ถูกต้องต่อบริบทของสถานศึกษา ก็อาจจะนำพาองค์กรไปสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

บราลี สุขบำเพ็ญ, อรรครา ธรรมาธิกุล และ อีระพงษ์ สมเขาใหญ่ (2562) ได้ศึกษาการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า 1) การใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการใช้อำนาจที่อยู่ในระดับมากที่สุด คือ อำนาจความเชี่ยวชาญ รองลงมาคือ อำนาจข้อมูลข่าวสารและอำนาจที่มีการใช้น้อยที่สุดคืออำนาจพึ่งพา 2) ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 จำแนกตามอายุประสบการณ์ การทำงาน จุดติการศึกษาและขนาดของสถานศึกษา พบว่า ไม่แตกต่างกัน 3) แนวทางการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาควรใช้อำนาจอย่างเหมาะสม ตามกฎระเบียบ ข้อบังคับที่กำหนดอย่างถูกต้อง และชอบธรรมบนพื้นฐานการยอมรับของทุกคนในสถานศึกษารวมทั้งปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีและนำความรู้ประสบการณ์มาประยุกต์ใช้ในการบริหารงานเพื่อให้สถานศึกษาบรรลุเป้าหมายที่วางไว้

กุลธิดา สะลิมิง และชวลิต เกิดทิพย์ (2562) ได้ศึกษาการใช้อำนาจของผู้บริหารสตรีที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการตามทัศนะของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดยะลา ผลการวิจัยพบว่า 1) การใช้อำนาจของผู้บริหารสตรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดยะลา มีการใช้อำนาจทุกด้านอยู่ในระดับมาก 2) การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสตรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดยะลา มีการบริหารงานวิชาการโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 3) การใช้อำนาจที่สามารถพยากรณ์การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสตรีตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดยะลา ได้แก่ อำนาจความเชี่ยวชาญ อำนาจการให้รางวัล อำนาจตามกฎหมาย อำนาจข้อมูลข่าวสาร และอำนาจการบังคับ ที่ส่งผลทางบวกต่อการบริหารงานวิชาการตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดยะลา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 โดยมีอำนาจพยากรณ์ร้อยละ 82.9

5. วิธีการดำเนินการวิจัย

5.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

5.1.1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 2 ปีการศึกษา 2563 จำนวนครูผู้สอนทั้งหมด 1,623 คน

5.1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 2 ปีการศึกษา 2563 ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางสำเร็จรูป ของ Krejcie and Morgan (1970) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 310 คนโดยวิธีการสุ่มแบบง่าย (Simple random sampling)

5.1.3 กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิทางการบริหารการศึกษาจำนวน 5 คน ได้มาโดยวิธีการเลือก แบบเจาะจง (Purposive sampling)

5.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ โดยมีรายละเอียดดังนี้

5.2.1 แบบสอบถาม แบบสอบถามเกี่ยวกับการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะ ของครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 2 แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 2 ซึ่งเป็นแบบสอบถามแบบสำรวจรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 2 ทั้ง 7 ด้าน ซึ่งลักษณะของแบบสอบถาม เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scales) ตามวิธีการของ Likert แบ่งออกเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.80-1.00 และมีค่าความเที่ยง ทั้งฉบับเท่ากับ 0.98

5.2.2 แบบสัมภาษณ์แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษา นครราชสีมาเป็นแบบสัมภาษณ์ชนิดกึ่งโครงสร้าง โดยผู้วิจัยพิจารณาระดับการใช้อำนาจของผู้บริหาร สถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 2 ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดในแต่ละด้าน นำมากำหนดเป็นประเด็นในการสัมภาษณ์ซึ่งครอบคลุมองค์ประกอบทฤษฎี การใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษา ทั้ง 7 ด้าน

5.3 การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา ความถูกต้องของรูปแบบ และความถูกต้องของภาษา และหาค่าดัชนีความสอดคล้อง เพื่อให้คำถามมีคุณภาพ จำนวนทั้งสิ้น 54 ข้อ ผลปรากฏว่าคำถามผ่านเกณฑ์ 54 ข้อ มีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.80-1.00

นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.96

5.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากครูผู้สอนของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยดำเนินการตามขั้นตอน ต่อไปนี้

5.4.1 แบบสอบถาม

5.4.1.1 ผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์หนังสือรับรองจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

5.4.1.2 ผู้วิจัยนำหนังสือพร้อมแบบสอบถามจำนวน 350 ฉบับ เพื่อเก็บข้อมูลจากครูผู้สอนของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 โดยการส่งและรับกลับแบบสอบถามด้วยตนเองภายใน 4 สัปดาห์

5.4.1.3 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับคืนตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์เพื่อดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลในลำดับต่อไป

5.4.2 แบบสัมภาษณ์

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ โดยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

5.4.2.1 ผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์หนังสือในการสัมภาษณ์จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

5.4.2.2 ผู้วิจัยดำเนินการติดต่อนัดหมายวัน เวลา สถานที่กับผู้ให้สัมภาษณ์ล่วงหน้าและดำเนินการสัมภาษณ์ด้วยตนเอง

5.4.2.3 ผู้วิจัยจัดเตรียมอุปกรณ์บันทึกภาพและเครื่องบันทึกเสียง

5.4.2.4 ผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์ตามประเด็นคำถามที่กำหนดไว้ โดยมีการบันทึกภาพและเสียงไว้เป็นหลักฐานประกอบการสัมภาษณ์

5.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อคำนวณหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่า t (t-test)

6. ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามจากครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 จำนวน 310 คน จำแนกตามประสบการณ์การปฏิบัติงาน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามประสบการณ์การปฏิบัติงานของครู

ประสบการณ์การปฏิบัติงาน	จำนวน (n=310)	ร้อยละ
1. ประสบการณ์การปฏิบัติงานน้อยกว่า 10 ปี	148	47.74
2. ประสบการณ์การปฏิบัติงาน ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป	162	52.26
รวม	310	100.00

จากตารางที่ 1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีจำนวนทั้งหมด 310 คน ส่วนใหญ่มีประสบการณ์การปฏิบัติงานตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป มีจำนวน 162 คน คิดเป็นร้อยละ 52.26 รองลงมา คือ มีประสบการณ์การปฏิบัติงานน้อยกว่า 10 ปี จำนวน 148 คน คิดเป็นร้อยละ 47.74

ตอนที่ 2 การใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต 2 ภาพรวมและรายด้าน

การใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ด้านการใช้อำนาจจากการบังคับ	2.99	0.65	ปานกลาง
2. ด้านการใช้อำนาจจากการเชื่อมโยง	3.14	0.74	ปานกลาง
3. ด้านการใช้อำนาจจากการให้รางวัล	3.29	0.77	ปานกลาง
4. ด้านการใช้อำนาจตามกฎหมาย	3.37	0.77	ปานกลาง
5. ด้านการใช้อำนาจจากการอ้างอิง	3.40	0.81	ปานกลาง
6. ด้านการใช้อำนาจจากการควบคุมข้อมูลข่าวสาร	3.42	0.79	ปานกลาง
7. ด้านการใช้อำนาจจากความเชี่ยวชาญ	3.33	0.82	ปานกลาง
รวม	3.27	0.64	ปานกลาง

จากตารางที่ 2 พบว่า การใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอน โดยภาพรวมการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอนอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.27$, S.D. = 0.64)

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการใช้อำนาจจากการควบคุมข้อมูลข่าวสาร ($\bar{X} = 3.42$, S.D. = 0.79) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยรองลงมา คือ ด้านการใช้อำนาจจากการอ้างอิง ($\bar{X} = 3.40$, S.D. = 0.81) และด้านการใช้อำนาจตามกฎหมาย ($\bar{X} = 3.37$, S.D. = 0.77) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการใช้อำนาจจากการบังคับ ($\bar{X} = 2.99$, S.D. = 0.65)

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2

ตารางที่ 3 การเปรียบเทียบการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์การปฏิบัติงานของครู

การใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษา	ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป		น้อยกว่า 10 ปี		t	p
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านการใช้อำนาจจากการบังคับ	2.91	0.65	3.08	0.65	2.29*	.023
2. ด้านการใช้อำนาจจากการเชื่อมโยง	3.03	0.73	3.26	0.74	2.78*	.006
3. ด้านการใช้อำนาจจากการให้รางวัล	3.23	0.77	3.36	0.77	1.39	.164
4. ด้านการใช้อำนาจตามกฎหมาย	3.30	0.72	3.44	0.82	1.65	.099
5. ด้านการใช้อำนาจจากการอ้างอิง	3.32	0.73	3.47	0.88	1.64	.100
6. ด้านการใช้อำนาจจากการควบคุมข้อมูลข่าวสาร	3.35	0.75	3.49	0.83	1.46	.143
7. ด้านการใช้อำนาจจากความเชี่ยวชาญ	3.32	0.78	3.43	0.84	2.04*	.041
รวม	4.29	0.64	4.31	0.55	-0.12	.900

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 3 พบว่า การเปรียบเทียบการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์การปฏิบัติงาน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกันเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 3 ด้าน คือ 1) ด้านการใช้อำนาจจากการบังคับ 2) ด้านการใช้อำนาจจากการเชื่อมโยง และ 7. ด้านการใช้อำนาจจากความเชี่ยวชาญ

ตอนที่ 4 แนวทางการพัฒนาการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต 2 ผู้วิจัยได้นำผลการศึกษการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต 2 ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดในแต่ละด้านเพื่อนำมากำหนดเป็นประเด็นในการสัมภาษณ์ใน 7 ประเด็น

6.1 แนวทางในการพัฒนาการใช้อำนาจจากการบังคับให้ครูปฏิบัติงานอื่นนอกเหนือจากหน้าที่ผู้วิจัยได้นำไปวิเคราะห์และสรุปเป็นแนวทาง ดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องรู้จักตัวตนของผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างแท้จริง ทราบถึงความสามารถด้านอื่น ๆ ทราบบริบทของผู้ใต้บังคับบัญชาในทุก ๆ ด้าน สอบถามความสมัครใจในการปฏิบัติงาน รวมถึงมีการสร้างแรงจูงใจในการทำภารกิจที่จะได้รับมอบหมาย

6.2 แนวทางในการพัฒนาการใช้อำนาจจากการเชื่อมโยงในการเชิญบุคคลที่มีชื่อเสียง/ที่ได้รับการยอมรับ ผู้วิจัยได้นำไปวิเคราะห์และสรุปเป็นแนวทาง ดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องเป็นผู้ที่มีเครือข่ายในรอบด้านมีการประสานงานผ่านเครือข่ายด้วยวิธีการต่าง ๆ ตามกฎระเบียบวิธีการของหน่วยงาน โดยจะต้องมีการชี้แจงรายละเอียดต่าง ๆ ให้กับผู้มีชื่อเสียงที่จะมาเข้าร่วมกิจกรรมได้ทราบถึงแนวทางในการดำเนินงาน

6.3 แนวทางในการพัฒนาการใช้อำนาจจากการให้รางวัล ท่านมีแนวทางในการมอบรางวัลพิเศษ ผู้วิจัยได้นำไปวิเคราะห์และสรุปเป็นแนวทาง ดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีรูปแบบวิธีการในการจัดการกับการมอบรางวัลพิเศษให้กับผู้ใต้บังคับบัญชาด้วยวิธีการต่าง ๆ ในโอกาสต่าง ๆ และควรจะมีการกระจายรางวัลให้เหมาะสมต่อการปฏิบัติงาน

6.4 แนวทางในการพัฒนาการใช้อำนาจตามกฎหมายในการให้ความเที่ยงตรงและเป็นธรรมในการบังคับบัญชา ไม่เลือกปฏิบัติ ผู้วิจัยได้นำไปวิเคราะห์และสรุปเป็นแนวทาง ดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องเป็นผู้ที่ให้ความสำคัญกับบุคลากรทุกคนในสถานศึกษาอย่างเท่าเทียม รับฟังความคิดเห็นบนพื้นฐานของความถูกต้องทางกฎหมายและศีลธรรมอันดีงาม ยึดหลักธรรม หรือหลักการในการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ

6.5 แนวทางในการพัฒนาการใช้อำนาจจากการอ้างอิงให้ผู้ใต้บังคับบัญชาอ้างอิงถึงบทบาทของผู้บริหารในทางที่ดี ผู้วิจัยได้นำไปวิเคราะห์และสรุปเป็นแนวทาง ดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องเป็นผู้มีความประพฤติปฏิบัติที่ดี ทั้งกาย วาจา และจิตใจ โดยการทำงานเกิดเป็นลักษณะนิสัย เป็นบุคลิกส่วนบุคคล สามารถทำให้ผู้คนที่พบเห็นหรือได้สัมผัสรับรู้ได้ถึงความประพฤติปฏิบัติที่ดี

6.6 แนวทางการพัฒนาการใช้อำนาจจากการควบคุมข้อมูลข่าวสารในการนำเอาเทคโนโลยีสารสนเทศรูปแบบใหม่ ๆ มาใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษา ผู้วิจัยได้นำไปวิเคราะห์และสรุปเป็นแนวทาง ดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีความรู้ความเข้าใจในเทคโนโลยีการจัดการศึกษารูปแบบต่าง ๆ มีความรู้ความสามารถในการคัดเลือกเทคโนโลยีที่มีคุณภาพมากที่สุดมาใช้ในการบริหารจัดการศึกษา ตลอดจนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการศึกษา

6.7 แนวทางการพัฒนาการใช้อำนาจจากความเชี่ยวชาญให้ได้รับเชิญเป็นวิทยากรให้ความรู้ในการอบรมสัมมนาข้าราชการครูในระดับกลุ่มหรือระดับเขตพื้นที่การศึกษา ผู้วิจัยได้นำไปวิเคราะห์และสรุปเป็นแนวทาง ดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ มีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถ ผ่านการรับรองจากหน่วยงานที่รับผิดชอบ

7. สรุปผลการวิจัย

7.1 การใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านการใช้อำนาจจากการควบคุมข้อมูลข่าวสาร รองลงมา ได้แก่ ด้านการใช้อำนาจจากการอ้างอิง ด้านการใช้อำนาจตามกฎหมาย ด้านการใช้อำนาจจากความเชี่ยวชาญ ด้านการใช้อำนาจจากการให้รางวัล และ ด้านการใช้อำนาจจากการเชื่อมโยง และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ด้านการใช้อำนาจจากการบังคับ

7.2 การเปรียบเทียบการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์การปฏิบัติงานโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

7.3 แนวทางการพัฒนาการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต 2

7.3.1 ด้านการใช้อำนาจจากการบังคับ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องรู้จักตัวตนของผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างแท้จริง ทราบถึงความสามารถด้านอื่น ๆ ทราบบริบทของผู้ใต้บังคับบัญชาในทุก ๆ ด้าน สอบถามความสนใจในการปฏิบัติงาน รวมถึงมีการสร้างแรงจูงใจในการทำภารกิจที่จะได้รับมอบหมาย

7.3.2 ด้านการใช้อำนาจจากการเชื่อมโยง ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีสัมพันธที่ดีกับผู้บริหารระดับสูงโดยผ่านการร่วมงานการประชุมสัมมนาจนสามารถเป็นที่ยอมรับของผู้บริหารระดับสูงเพื่อที่จะสามารถช่วยเหลือผู้ใต้บังคับบัญชาในการพบปะได้ โดยจะต้องคำนึงถึงหลักการ กฎ ระเบียบ มีการนัดหมายอย่างชัดเจน

7.3.3 ด้านการใช้อำนาจจากการให้รางวัล ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีรูปแบบวิธีการในการจัดการกับการมอบรางวัลพิเศษให้กับผู้ใต้บังคับบัญชาด้วยวิธีการต่าง ๆ ในโอกาสต่าง ๆ ที่จะสามารถมอบรางวัลนั้น ๆ ได้ ต้องคำนึงถึงความรู้สึกของผู้ใต้บังคับบัญชาบนพื้นฐานในการประเมิน

7.3.4 ด้านการใช้อำนาจตามกฎหมาย ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องเป็นผู้ที่ให้ความสำคัญกับบุคลากรทุกคนในสถานศึกษาอย่างเท่าเทียม รับฟังความคิดเห็นบนพื้นฐานของความถูกต้องทางกฎหมายและศีลธรรมอันดีงาม ยึดหลักธรรม หรือหลักการในการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ

7.3.5 ด้านการใช้อำนาจจากการอ้างอิง ผู้บริหารสถานศึกษาต้องเป็นผู้ที่มีความประพฤติปฏิบัติที่ดีทั้งกาย วาจา และจิตใจ โดยการทำงานเกิดเป็นลักษณะนิสัย เป็นบุคลิกส่วนบุคคล สามารถทำให้ผู้อื่นที่พบเห็นหรือได้สัมผัสรับรู้ได้ถึงความประพฤติปฏิบัติที่ดี

7.3.6 ด้านการใช้อำนาจจากการควบคุมข้อมูลข่าวสาร ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีความรู้ความเข้าใจในเทคโนโลยีการจัดการศึกษารูปแบบต่าง ๆ มีความรู้ความสามารถในการคัดเลือกเทคโนโลยีที่มีคุณภาพมากที่สุดมาใช้ในการบริหารจัดการศึกษา

7.3.7 ด้านการใช้อำนาจจากความเชี่ยวชาญ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ มีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถ ผ่านการรับรองจากหน่วยงานที่รับผิดชอบ

8. อภิปรายผล

8.1 จากการศึกษาการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะทางสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต 2 มีการจัดตั้งชมรมครูโดยแบ่งตามสาขาวิชาที่จบการศึกษา ผ่านการจัดกิจกรรมฝึกอบรมในส่วนที่ทางหน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานอื่นเป็นผู้จัดขึ้น โดยมีการประชาสัมพันธ์ผ่านระบบ จึงทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถดำเนินงานตามกรอบและนโยบายที่ไว้วางไว้ให้เป็นแนวทางในการปฏิบัติ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิตยา ขวาชัยวี (2555) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาอำเภอเขาชะเมา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยองเขต 2 ผลการศึกษา พบว่า การใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาอำเภอเขาชะเมา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยองเขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

8.2 การเปรียบเทียบการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์การปฏิบัติงาน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกันโดยค่าเฉลี่ยระดับการใช้อำนาจครูที่มีประสบการณ์การปฏิบัติงานน้อยกว่า 10 ปี สูงกว่าค่าเฉลี่ยระดับการใช้อำนาจครูที่มีประสบการณ์การปฏิบัติงานมากกว่า 10 ปี ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานที่ต่างกันมีทัศนะในการใช้อำนาจของผู้บริหารแตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของสุชนันท์ กิตยารักษ์ (2558) ที่ได้ศึกษาการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอพานทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 พบว่า การใช้อำนาจ ของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอพานทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านอำนาจการให้รางวัล ด้านอำนาจตามกฎหมาย ด้านอำนาจอ้างอิง ด้านอำนาจเชี่ยวชาญ และด้านอำนาจการพึ่งพาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

8.3 แนวทางการพัฒนาการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2

8.3.1 ด้านการใช้อำนาจจากการบังคับ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องรู้จักตัวตนของผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างแท้จริง ทราบถึงความสามารถด้านอื่นๆ ทราบบริบทของผู้ใต้บังคับบัญชาในทุก ๆ ด้าน สอบถามความสมัครใจในการปฏิบัติงาน รวมถึงมีการสร้างแรงจูงใจในการทำภารกิจที่จะได้รับมอบหมาย โดยจะต้องคำนึงถึงผลประโยชน์ที่จะได้รับ สอดคล้องกับแนวคิดของ Moorhead and Griffin (1995) อธิบายว่าอำนาจการบังคับเป็นอำนาจที่ผู้บริหารสามารถที่จะลงโทษหรือมีผลกระทบทางร่างกายและจิตใจต่อบุคคลอื่น

8.3.2 ด้านการใช้อำนาจจากการเชื่อมโยง ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีส่วนร่วมที่ดีกับผู้บริหารระดับสูง โดยผ่านการร่วมงานการประชุมสัมมนา จนสามารถเป็นที่ยอมรับของผู้บริหารระดับสูงเพื่อที่จะสามารถช่วยเหลือผู้ใต้บังคับบัญชาในการพบปะได้ โดยจะต้องคำนึงถึงหลักการ กฎ ระเบียบ มีการนัดหมายอย่างชัดเจน สอดคล้องกับแนวคิดของ Raven and Kruglanski (1975) กล่าวว่า อำนาจจากการเชื่อมโยงหรืออำนาจความสัมพันธ์เกิดจากบุคคลที่มีความสัมพันธ์กับผู้ที่มีชื่อเสียงหรือมีบทบาทในองค์กรมากหรือบางครั้งเรียกว่า อำนาจแฝง

8.3.3 ด้านการใช้อำนาจจากการให้รางวัล ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีรูปแบบวิธีการในการจัดการกับการมอบรางวัลพิเศษให้กับผู้ใต้บังคับบัญชาด้วยวิธีการต่าง ๆ ในโอกาสต่าง ๆ ที่จะสามารถมอบรางวัลนั้น ๆ ได้ ต้องคำนึงถึงความรู้สึกของผู้ใต้บังคับบัญชานบนพื้นฐานในการประเมิน สอดคล้องกับแนวคิดของ French and Raven (1968) กล่าวว่า อำนาจการให้รางวัลเป็นอำนาจที่เกิดจากการที่ผู้ใต้บังคับบัญชารับรู้ว่า ผู้บริหารสามารถจะให้รางวัลตอบแทนแก่เขาได้เมื่อเขาแสดงพฤติกรรมที่พึงปรารถนา

8.3.4 ด้านการใช้อำนาจตามกฎหมาย ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องเป็นผู้ที่ให้ความสำคัญกับบุคลากรทุกคนในสถานศึกษาอย่างเท่าเทียม รับฟังความคิดเห็นบนพื้นฐานของความถูกต้องทางกฎหมายและศีลธรรมอันดีงาม ยึดหลักธรรม หรือหลักการในการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อการบริหารจัดการภายในสถานศึกษา สอดคล้องกับแนวคิดของ Moorhead and Griffin (1995) อธิบายว่าอำนาจตามกฎหมายเป็นอำนาจที่เกิดจากการยอมรับนับถือในตำแหน่งของบุคคลในองค์กร อำนาจตามกฎหมายเป็นอำนาจที่ได้จากตำแหน่งที่บุคคลครองอยู่

8.3.5 ด้านการใช้อำนาจจากการอ้างอิง ผู้บริหารสถานศึกษาต้องเป็นผู้มีความประพฤติปฏิบัติที่ดีทั้งกาย วาจา และจิตใจ โดยการทำงานเกิดเป็นลักษณะนิสัย เป็นบุคลิกส่วนบุคคล สามารถทำให้ผู้คนที่พบเห็น

หรือได้สัมผัสรับรู้ได้ถึงความประพฤติปฏิบัติที่ สอดคล้องกับแนวคิดของ Moorhead and Griffin (1995) อธิบายว่าอำนาจอ้างอิงเป็นอำนาจที่เกิดจากการที่บุคคลต้องการลอกเลียนแบบให้คล้ายคลึงอีกบุคคลหนึ่ง

8.3.6 ด้านการใช้อำนาจจากการควบคุมข้อมูลข่าวสาร ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีความรู้ความเข้าใจในเทคโนโลยีการจัดการศึกษารูปแบบต่าง ๆ มีความรู้ความสามารถในการคัดเลือกเทคโนโลยีที่มีคุณภาพมากที่สุดมาใช้ในการบริหารจัดการศึกษา สอดคล้องกับแนวคิดของ Drake and Roe (1986) กล่าวว่าอำนาจจากการควบคุมข้อมูลข่าวสารช่วยในด้านการตัดสินใจเกี่ยวกับภารกิจ (Mission) ของโรงเรียน โดยผู้บริหารต้องตระหนักถึงประโยชน์ของสารสนเทศ

8.3.7 ด้านการใช้อำนาจจากความเชี่ยวชาญ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ มีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถ ผ่านการรับรองจากหน่วยงานที่รับผิดชอบ สอดคล้องกับแนวคิดของ Moorhead and Griffin (1995) อธิบายว่าอำนาจจากความเชี่ยวชาญเป็นอำนาจที่บุคคลมีข่าวสารหรือความรู้ที่มีคุณค่าเหนือกว่าบุคคลอื่น

9. ข้อเสนอแนะ

9.1 ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

9.1.1 ด้านการใช้อำนาจจากการบังคับ ผู้บริหารสถานศึกษาควรสอบถามความสมัครใจของผู้ใต้บังคับบัญชาในการปฏิบัติงานที่ต้องได้รับมอบหมาย

9.1.2 ด้านการใช้อำนาจจากการเชื่อมโยง ผู้บริหารสถานศึกษาควรสร้างมนุษยสัมพันธ์กับบุคลากรหน่วยงานอื่น ๆ เพื่อผลประโยชน์ต่อองค์กร

9.1.3 ด้านการใช้อำนาจจากการให้รางวัล ผู้บริหารสถานศึกษาควรสร้างขวัญและกำลังใจให้ผู้ใต้บังคับบัญชาในการปฏิบัติงาน

9.1.4 ด้านการใช้อำนาจตามกฎหมาย ผู้บริหารสถานศึกษาควรใช้อำนาจตามกฎหมายอย่างเหมาะสม

9.1.5 ด้านการใช้อำนาจจากการอ้างอิง ผู้บริหารสถานศึกษาควรเป็นแบบอย่างที่ดีต่อผู้ใต้บังคับบัญชาทั้งกาย วาจาและจิตใจ

9.1.6 ด้านการใช้อำนาจจากการควบคุมข้อมูลข่าวสาร ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมพัฒนาบุคลากรเพื่อให้เกิดความก้าวหน้าด้านวิชาชีพ

9.1.7 ด้านการใช้อำนาจจากความเชี่ยวชาญ ผู้บริหารสถานศึกษาควรเป็นผู้ที่มีการพัฒนาตนเองทางด้านการบริหารการศึกษอย่างต่อเนื่อง

9.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

9.2.1 ควรมีการศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้องหรือปัจจัยที่ส่งผลต่อการศึกษากการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา

9.2.2 ควรได้มีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคที่ส่งผลต่อการศึกษากการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา

9.2.3 ควรศึกษาการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครู

10. กิตติกรรมประกาศ

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กานต์ เนตรกลาง อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ,ขอขอบพระคุณ นายพิเชษฐ์ นนท์พละ ผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 ที่ให้ความช่วยเหลือในการเก็บข้อมูล ผู้บริหารและครูผู้สอนโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 ที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

11. เอกสารอ้างอิง

- กุลธิดา สะลิม และชวลิต เกิดทิพย์. (2562). การใช้อำนาจของผู้บริหารสตรีที่ส่งผลต่อการบริหารงาน วิชาการ ตามทัศนะของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดยะลา. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี*. 30(3) :171-183.
- ณัฐนันท์ วิริยาโชติทิน. (2560). ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผล ของโรงเรียนในคุณภาพที่ 12 สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทราเขต 2. วิทยานิพนธ์ ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
- นิตยา ขวาชัยวี. (2555). การใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาอำเภอเขาชะเมา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
- นันท์ชญาณ์ พราหมณี. (2557). การใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในอำเภอเมืองชลบุรีสังกัด องค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
- บราลี สุขบำเพ็ญ อรรถรา ธรรมาธิกุล และธีระพงษ์ สมเขาใหญ่. (2562). การใช้อำนาจของผู้บริหาร สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3. *วารสารสุราษฎร์ธานี*. 6(1) : 57-75.
- สุขนันท์ กิตยารักษ์. (2558). การใช้อำนาจการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอพานทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- อวสาน บรรจงปรุ. (2557). การใช้อำนาจของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จังหวัดจันทบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- Drake, L. T., and Roe, W. H. (1986). *The principal ship* (3rd ed.). New York : Macmillan.
- French, J. R., and Raven, B. H. (1968). *The bases of power*. In Darwin, C., and Alvin, Z. (Eds.), *Group dynamics : Research and theory* (pp.259-270). New York : Harper and Row.
- Krejcie, R. V. and Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*. 30(3) : 607-610.
- Moorhead, G., and Griffin, R.W. (1995). *Organization behavior* (4th ed.). Boston : Houghton Mifflin
- Raven, B. H., and Kruglanski, W. (1975). *Conflict and power*. In P. G. Swingle (Ed.), *The structure of conflict*. New York : Academic Press.